KAPELICA PRESVETOG TROJSTVA PAVUČNJAK

Povodom 100. obljetnice i njezine temeljite obnove

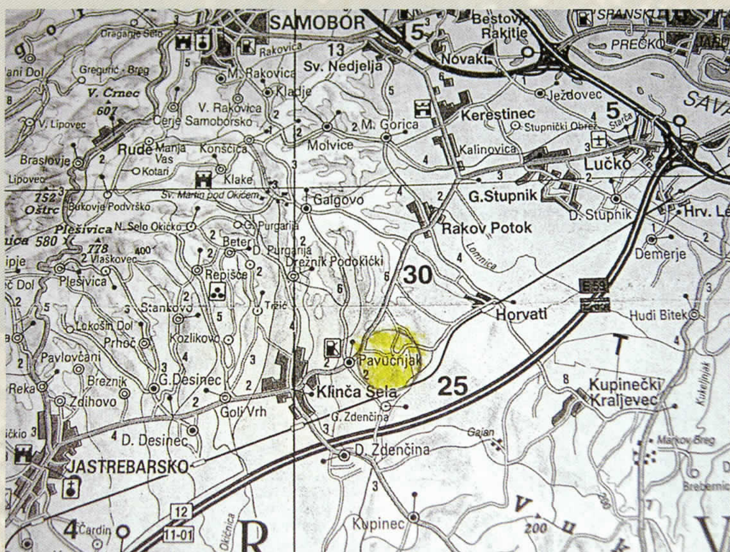
Grad Samobor

Mjesni odbor Pavučnjak

Godina Gospodnja 2007.

GDJE SMO MI?

Krećete li iz Zagreba starom karlovačkom cestom prema Karlovcu, na 20. kilometru nailazite na naselje Pavučnjak. Mjesto je smješteno na poluvisoravni i brežuljcima južnih padina Samoborskog gorja. Krase ga prekrasne šume, livade, proplanci, polja i vinogradi. Ljepoti krajobraza pridonose bistri izvori te potoci Botiće i Vučak obilati vodom. Naše mjesto čini više zaseoka: Šolčići, Botički, Jarek, Kirini, Carini-Beduri, Palčići i Buti.

O IMENU I MJESTU PAVUČNJAK

Povijest Pavučnjaka, kao i značenje imena još su uvijek obavijeni velom tajni i legendi koje bude maštu: je li PAUK ili VUK?

Prema jednoj od legendi prije mnogo godina u blizini današnje kapelice Presvetog Trojstva nalazio se dvorac. Oko dvorca bio je iskopan rov koji su pauci prekrili svojom mrežom. Tijekom noći u iskopani rov upao je vuk. Kad su ujutro seljaci ugledali vuka, povikali su PAO VUK i tako su mjestu dali ime Pavučnjak.

Sa sigurnošću znamo kako je mjesto Pavučnjak bilo pod okriljem župe Sv. Martina pod Okićem i u vlasništvu okićkih vlastelina i knezova. Prvi pisani izvor o Pavučnjaku i njegovoj pripadnosti je kupoprodajni ugovor iz 1493. godine kada je Pavučnjak, kao i okolna sela prodan grofovima Erdödy.

Iz 1704. godine postoji popis luknara; to je župnikov godišnji prihod, u kojima se spominju prezimena koja i danas obitavaju na ovom području: Botički, Palčić, Stošić ili Bedur, Butić, dok su druga prezimena s tog popisa nestala.

1886. godine prilikom dijeljenja svete Potvrde u Sv. Martinu pod Okićem među onima koji su dočekali biskupa Franju Gašparića spominje se vlastelin A. Schauf, vlasnik dvora u Pavučnjaku, koji je ujedno i tajnik grada Zagreba. Kao posljednji vlasnik dobra Pavučnjak, iz dostupnih zapisa, spominje se gospodin Türk.

Njegovo dobro, posebno dvor, nalazio se preko puta danas postojeće kapelice Presvetog Trojsva, uz cestu Galgovo – Pavučnjak. Od dvora nije ostalo ništa. Ima nešto voćaka iz nekadašnjeg voćnjaka. Na mjestu nekadašnje ciglane raste šumica gdje se u zemlji još uvijek može naći mnogo krhotina cigle i crijepa koji su se tu proizvodili.

Nadgrobni spomenik Aloÿsia Schweitzer

Među vlasnicima dvora i dobra spominje se i Aloÿsia Schweitzer, rođ. Dessöffÿ de Czernik kojoj se nadgrobni spomenik nalazi uzidan u južni zid kapele Sv. Roka u Galgovu.

Po usmenoj predaji, što govore i inicijali M.Z. na kapelici Presvetog Trojstva, kao vlasnik dvora spominje se Martin Zabavnik, koji je godine 1907. dao sagraditi kapelicu Presvetog Trojstva prilikom napuštanja Pavučnjaka i odlaska na goru Ivančicu.

Na dobru obitelji Zabavnik koje je činilo 360 rali zemlje, kao lugar službovao je Grubiša Ivan. Njegovom sinu Tomi, gospodin Zabavnik bio je kum na svetoj potvrdi te mu je darovao parcelu zemlje na čijem se dijelu nalazi ova kapelica. Danas je u posjedu te parcele obitelj Grubiša iz Galgova koja je tijekom svih tih godina odžavala Kapelicu.

Danas mjesto Pavučnjak broji oko 600 žitelja i nalazi se u sklopu grada Samobora; te u sklopu župe Sv. Josipa Radnika Klinča Sela.

KAPELA PRESVETOG TROJSTVA

Kapelica po svom obliku i veličini više nalikuje malim kapelicama-pokloncima negoli kapeli u kojoj se može služiti sv. Misa. No po svom značenju ipak pripada među ove druge.

Svojom je odlukom 1945. godine nadbiskup dr. Alojzije Stepinac osnovao novu župu u Pavučnjaku. Od Svetomartinske su joj župe pripadala sela Pavučnjak, dio Horvata (Derdići i Premužići), Zdenčina Gornja i Petkov Breg. Ostala su sela (Klinča Selo i Donja Zdenčina) odcijepljena od Sv. Marije Okićke. Ta nova župa nije imala ni crkve, ni župnog stana, pa je upravo kapela Presvetog Trojstva imenovana privremenom naslovnom župnom crkvom, dok se ne izgradi nova crkva posvećena Sv. Mihovilu Arkanđelu. Odlukom od 28.08.1946. nadbiskup Stepinac postavlja upraviteljem župe Rakov Potok i Pavučnjak Franju Kuharića.

Žig župe Sv. Mihovila Arkanđela u Pavučnjaku

Stjecajem povijesnih okolnosti ova župa nije mogla saživjeti, sve dok nije nadbiskup dr. Franjo Šeper osnovao novu župu Sv. Josipa Radnika u Klinča Selu 1961. godine, u kojoj će svoje mjesto naći i Pavučnjak. Budući da se zemljište određeno za gradnju nove crkve nalazilo na području sela Klinča Sela, odnosno u susjedstvu mjesta Zdenčina, ova je nova župa ubrzo poprimila ime Sv. Josipa Radnika u Zdenčini.

Prvi za sada poznati pisani spomen ove kapelice je iz 1922. godine. Župnik Oskar Simić piše da su te, odnosno predhodne godine, izvedeni na kapeli neki popravci.

Državne su vlasti u Prvom svjetskom ratu zaplijenile sva zvona po crkvama i kapelama pa je tako i ova kapela ostala bez njega. Novo je zvono nabavio 1933. god. Mijo Šolčić. O tom događaju župnik Matija Horvat piše: "*Ove godine [1933.] nabavio je Mijo Šolčić malo zvono oko 50 kg. teško za kapelicu Presvetog Trojstva u Pavučnjaku, koja je još od ratnog vremena zanijemila, jer su i njeno zvono odvukli u ratne svrhe. Blagoslov tog zvona, kao i montiranje, obavili smo svečano na dan Presvetog Trojstva sa sv. misom.*

Prigodno slovo o značenju zvona izrekao je pod misom mjesni župnik. Okolna sela vrlo su se obradovala tom zvonu, jer su ga kroz

15. godina teško očekivali. Tako je eto i ta crkvica dobila jezik i usta, kojima vjernike zove i opominje".

Upravitelj župe Pavao Bedenik popravljao je kapelicu u ljeto 1944. godine.

Zvono je s kapelice skinuto po drugi puta. Ali sada ne prisilno nego dragovoljno, da bi ga se prenijelo, po osnut-ku nove župe u Klinča Selu, u njenu privremenu župnu crkvu, zvanu "štalicu". U kapelici je ostao i dalje oltarić, na kojem se zbog skučenosti prostora sv. misa ne slavi.

U novije vrijeme kapelica je obnavljana 1995. godine kada su obojani zidovi te 1998. godine zamjenom dotrajalog krovišta.

NAŠA ŠKOLA

Škola u Pavučnjaku osnovana je 1930./31. školske godine. Među učiteljima koji su prvi službovali u školi bio je i gospodin Ivan Škreblin koji je i zaslužan što je i tijekom godina pisana spomenica škole u Pavučnjaku. Nastava se odvijala u privatnoj zgradi Kate Botički. Školske prostorije su bile učionica i predsoblje o čemu nam govori sam učitelj Škreblin: "*Stara hiža ne može primiti učenike jedne smjene jer je već vrlo trošna: zidovi su iskrivljeni i trošni, na nekoliko mjesta posve istrunuli, imaju rupe kroz koje zimi puše, pod je betonski, osvjetljenje slabo pa se nastava može vršiti od 9 do 15 sati. Škola nema vlastitog dvorišta, pa se za tjelesno zdravstvenu kulturu upotrebljava dvorište kakvo postoji gdje se prilikom vježbanja mora paziti na živad, praščiće,... škola zahoda nema.*"

Uporni mještani tražili su od tadašnjih vlasti izgradnju nove škole. U tu svrhu su darovali (zaselak Botički) zemljište za novogradnju i školski vrt, a ostali zaseoci su to zemljište iskrčili od drveća i grmlja stvorivši podesnim za gradnju.

Stara škola iz 1930. godine

1942. godine dobrovoljnim radom mještani su izgradili betonske temelje. Zbog ratnih neprilika prestaje rad na gradnji škole do 1945. godine. Krajem 1943. godine prestaje nastava u staroj školi sve do oslobođenja. Školske godine 1945./46. školu je polazilo 154 djece od prvog do četvrtog razreda. Školske godine 1953./54. otvoren je peti razred, a 1955./56. šesti razred te tako ova škola postaje šestogodišnja.

Polaznici stare škole iz 1937. godine

Škola danas

Godine 1955. uređen je školski vrt na dvije parcele od oko 800 metara kvadratnih. Najveću zaslugu za to imao je učitelj Josip Gärtner. Školski vrt su obrađivali učenici petog i šestog razreda sadeći kukuruz, krumpir, luk, a nakon toga uređen je i voćnjak. Prihod od školskog vrta učenici su koristili za izlete te nabavu sredstava za nastavu domaćinstva (nabava lonaca i šećera za ukuhavanje voća). Učitelj Gärtner osniva dramsku grupu i pjevački zbor, uvježbava igrokaze te je 1955./ 56. godine otvorena čitaonica u školi gdje su se mogle čitati dnevne novine, slušati radio i igrati šah. Osniva i tamburašku grupu. Za vrijeme ljetnih mjeseci na školskom igralištu igrala se odbojka, jer je nabavljena mreža i lopta za odbojku.

01.01.1960. ova škola postaje područna škola škole Rakov Potok.

Od 1965./66. školski vrt se više ne obrađuje, a sljedeće školske godine škola ponovno postaje četverogodišnja, a učenici od petog do osmog razreda nastavljaju obrazovanje u Klinča Selima, te škola Pavučnjak postaje područna škola OŠ Klinča Sela. Budući da je Svetom Martinu pod Okićem izgrađena nova škola, škola Pavučnjak 1975./76. školsku godinu postaje područna škola, OŠ Sveti Martin pod Okićem.

Tijekom godina smanjivao se broj učenika u PŠ Pavučnjak, te danas u školi radi jedna učiteljica sa desetak učenika u četverorazrednoj kombinaciji. Škola je potpuno obnovljena: uvedeno je centralno grijanje, postavljen novi krov, uređeni sanitarni čvorovi, asfaltirano igralište, opremljena učionica za informatiku i dvorana za tjelesno i zdravstvenu kulturu. Od proljeća ove godine ponovo se na radost djece, učiteljice, roditelja i ravnatelja obrađuje školski vrt sa 150 jagoda, jer to voće postaje simbolom ovog kraja! Sretni smo što naša djeca mogu stjecati znanje u ovoj našoj "staroj" školi koju smo polazili i mi, kao još i naši roditelji!

VATROGASTVO

Vatrogasni dom danas

DVD Pavučnjak osnovan je 16.07.1950. godine na temeljima tradicije vatrogastva koju su naši mještani njegovali još od 1930. godine kao aktivni članovi tada osnovane čete DVD Sveti Martin pod Okićem a kasnije DVD-a Galgovo.

Izgradnja Vatrogasnog doma trajala je dugi niz godina, te je uspješno završena 2000. povodom proslave 50-te godišnjice. Iste te godine DVD Pavučnjak utemeljuje svoj grb na kojem centralno mjesto zauzima kapelica Presvetog Trojstva.

Vatrogasni dom bio je centralno mjesto svih društveno kulturnih događanja u mjestu i okupljalište mladih. Dugo godina u njegovim prostorima djelovao je na daleko poznat disco klub "Amfora".

Tijekom svog djelovanja, DVD se profilirao kao glavni pokretač razvoja našeg mjesta ali i nosioc uspostave prijateljskih veza sa susjednim mjestima i gradom Samoborom.

U svojoj povjesti DVD je sudjelovao u gašenju mnogih požara, sudjelovao na brojnim takmičenjima a naročito u proteklih 7 godina, gdje se takmičio u svim kategorijama na gradskim i županijskim takmičenjima te osvojio brojne pokale.

Danas DVD Pavučnjak broji 112 članova od kojih je 45 mlađih od 18 godina.

Grb DVD-a Pavučnjak

Nakladnik: Mjesni odbor Pavučnjak

Tekst i fotografije: Robert Karlovčec, Mirjana Suša, Đurđica Jurjević, Vlado Šolčić